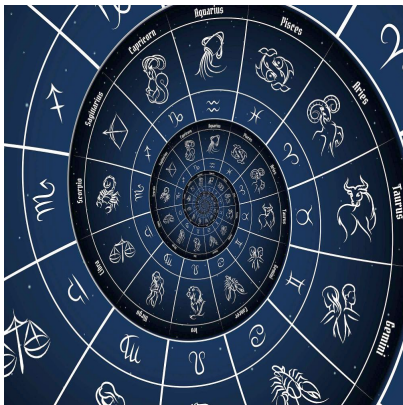

Waarom is er belangstelling voor Astrologie?

Beschrijving

De basis

Astrologie is een geloofssysteem dat de locatie van de sterren en planeten op het moment van iemands geboorte betreft bij het bepalen van zijn persoonlijkheid. De voorstanders ervan beweren dat het mogelijk is een astrologische geboortehoroscoop te schrijven die je fundamentele aard onthult. Bovendien blijven de standen van de sterren je hele leven beïnvloeden, waardoor het nuttig is om je dagelijkse horoscoop te raadplegen om erachter te komen wat er gaat gebeuren en hoe je de dag moet benaderen.

Astrologie wordt op verschillende manieren gebruikt en bestaat in vele vormen. Een geleerde schrijft: *“Afhankelijk van de definities van al deze woorden kan het worden beschouwd als magie, waarzeggerij, een psychologisch instrument, een religie, een kunst of een wetenschap”* (Campion 2016).

Er wordt aangenomen dat astrologie in het tweede millennium voor Christus in Babylon is ontstaan, als een eenvoudiger vorm van voorteken-astrologie die verband houdt met de kalender en de sterrenbeelden. Bewijs uit overgebleven spijkerschrifttabletten suggereert dat er ergens tussen de zevende en vierde eeuw voor Christus een geboorteastronomie ontstond die dicht bij de huidige horoscopen lag.

Gezien haar eeuwenoude oorsprong is astrologie opmerkelijk succesvol geweest. Uit Gallup-peilingen blijkt dat ongeveer 25 procent van de volwassenen in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk in astrologie gelooft. Bovendien is astrologie een soort universele taal, en het materiaal van vreselijke openingszinnen. Volgens sommige schattingen kent 90 procent van de volwassenen hun astrologische zonneteken.

De demografie van het geloof

Een van de meest opmerkelijke aspecten van het geloof in astrologie is dat het vaker wordt omarmd door liberalen. Uit een onderzoek van het *Pew Research Center* uit 2009 bleek dat mensen die zichzelf

---

als liberaal omschrijven bijna twee keer zoveel kans hebben om te zeggen dat ze in astrologie geloven dan mensen die zichzelf conservatieven noemen. Op dezelfde manier bleek uit een onderzoek uit 2015, waarbij gebruik werd gemaakt van gegevens uit de *General Social Survey* van de *National Opinion Research Survey* van de *Universiteit van Chicago*, dat conservatieven eerder geneigd waren de volgende stelling te onderschrijven: “we vertrouwen te veel op de wetenschap en niet genoeg op religieus geloof.”•

Volgens de Pew-studie is het ook waarschijnlijker dat geloof een jeugdverschijnsel is, waarbij de jongste leeftijdsgroep, 18- tot 29-jarigen, een geloofspercentage van 30 procent heeft en het geloof afneemt met elke toenemende leeftijdscategorie. Slechts 18 procent van de 65-jarigen en ouder onderschreef astrologie.

Onderwijs werd ook systematisch in verband gebracht met een lager geloofsniveau: 18 procent van de universitair afgestudeerden steunde astrologie, vergeleken met 30 procent van degenen in de middelbare school of lager opgeleide groep. Ten slotte hield voor zowel protestanten als katholieken vaker kerkbezoek verband met een lager geloof in astrologie.

default watermark

De psychologie van het geloof

Misschien omdat astrologie zo opmerkelijk veerkrachtig is, heeft onderzoek naar de psychologie van geloof een lange en voortdurende geschiedenis. Een vroege onderzoeksbijdrage identificeerde een van

---

de redenen waarom mensen zichzelf vaak in hun horoscopen zien, ongeacht wat de horoscoop zegt. De psycholoog Paul Meehl noemde dit het *Barnum-effect*, een verwijzing naar het motto van de beroemde showman P. T. Barnum: *Elke minuut wordt er een sukkel geboren.*

Maar de beroemdste vroege demonstratie van het Barnum-effect werd gedaan door *Bertram Forer* in 1958. Forer gaf een klas psychologiestudenten een persoonlijkheidsvragenlijst om in te vullen, en deelde later de uitkomsten uit waarvan de studenten dus dachten dat het unieke persoonlijkheidsschetsen waren.

In feite waren alle schetsen hetzelfde en kwamen ze uit een astrologieboek. Toen hem werd gevraagd de nauwkeurigheid van de schetsen te beoordelen, vond de overgrote meerderheid dat ze opmerkelijk nauwkeurig waren. Opgemerkt moet worden dat horoscopen bijzonder gevoelig zijn voor het Barnum-effect, omdat ze de neiging hebben om in dubbelzinnige, niet-specifieke termen te worden geschreven. Ze kunnen dus op veel manieren worden geïnterpreteerd. Maar gezegd moet worden dat psychologische tests ook gevoelig zijn voor het Barnum-effect.

Een extra factor die een rol speelt bij de acceptatie van horoscopen is of de beschrijving positief of negatief is. In een test met horoscopen die varieerden in hun positieve of negatieve valentie, ontdekte Hamilton (2001) dat *zoals je zou verwachten* mensen eerder bereid waren te zeggen dat hun horoscoop geldig was als de beschrijving over het algemeen positief was.

Na de studie van Forer waren de meeste wetenschappelijke onderzoeken naar astrologie enige tijd een test voor de geldigheid ervan. Een aantal onderzoeken heeft geprobeerd vast te stellen of de persoon herkenbaar is in de beschrijving in de horoscoop. In sommige gevallen werd de identificatie gedaan door een vriend of familielid die de beoogde persoon goed kende, in plaats van het individu zijn eigen horoscoop te laten kiezen uit een selectie van horoscopen. Deze techniek leverde echter geen betere resultaten op.

Een andere benadering, gebruikt door Hartmann en collega's (2006), was om een gevalideerde psychologische persoonlijkheidstest af te nemen bij een grote groep mensen en te proberen een persoonlijkheidskenmerk te vinden dat verband hield met de astrologische tekens van de deelnemers. Ook deze methode schoot tekort. Het overweldigende resultaat van veel onderzoeken is dus dat horoscopen geen geldige beschrijvingen van de persoonlijkheid zijn.

Controle gewenst

Een van de belangrijkste verklaringen voor het geloof in bijgeloof is het verlangen naar controle over oncontroleerbare gebeurtenissen. Een aantal onderzoeken suggereert dat het verlangen naar controle ook een belangrijke factor is in het geloof in astrologie.

In een Fins onderzoek gaven *Outi Lillqvist en Marjaana Lindeman* (1998) bijvoorbeeld vragenlijsten aan mensen die zich hadden aangemeld voor lessen in volwassenenonderwijs over een inleiding tot astrologie, psychologie of Duits. Vergeleken met studenten in de andere klassen meldden astrologiestudenten dat ze recentelijk meer levenscrises hadden meegemaakt (bijvoorbeeld echtscheiding, ontrouw of een kind dat het huis verliet). Interessant is dat zelfs onder de controlegroepen die psychologie of Duitse lessen volgden, degenen die aangaven een groter geloof in astrologie te hebben, ook meldden dat ze meer levenscrises hadden meegemaakt. Het lijkt er dus op dat wanneer mensen hun evenwicht verliezen en geschokt zijn door de wereld, astrologie een gevoel van orde en controle geeft.

In een laboratoriumonderzoek werd aan Amerikaanse onderzoeksdeelnemers gevraagd te beoordelen

hoe nauwkeurig een horoscoop was, maar voordat ze een oordeel velden, waren ze voorbereid op een gevoel van controle of het gebrek aan controle. De helft van de deelnemers werd gevraagd zich een tijdstip te herinneren waarop hen iets overkwam en zij de situatie onder controle hadden, en de andere helft werd gevraagd zich een tijdstip te herinneren waarop er iets gebeurde, maar zij het gevoel hadden geen controle te hebben. Toen hen later werd gevraagd de horoscopen te beoordelen, meldde de *uit de hand gelopen* groep dat hun horoscoop nauwkeuriger was. Alles bij elkaar wijzen deze onderzoeken erop dat astrologie wordt gebruikt als een vorm van *compenserende controle* om gelovigen te stabiliseren wanneer ze zich wankel voelen (Landua, Kay en Whitson in 2015).

Sterrenbeeld	Periode	Edelsteen
Ram	21 maart - 19 april	hematiet, rode jaspis, diamant, carneool
Stier	20 april - 20 mei	toermalijn, tijgeroog, rose kwarts
Tweelingen	21 mei - 20 juni	chalcedoon, citrien, tijgeroog, bergkristal, carneool
Kreeft	21 juni - 22 juli	agaat, parel, smaragd, rose kwarts
Leeuw	23 juli - 22 augustus	robijn, zonnesteen, bergkristal, citrien
Maagd	23 augustus - 22 september	jaspis, peridoot, citrien, carneool
Weegschaal	23 september - 22 oktober	lapis lazuli, opaliet, aventurijn, rookkwarts
Schorpioen	23 oktober - 21 november	obsidiaan, topaas, aquamarijn, carneool
Boogschutter	22 november - 21 december	blauwe kwarts, amethist, malachiet
Steenbok	22 december - 19 januari	chalcedoon, onyx, heldere kwartsen
Waterman	20 januari - 18 februari	amethist, saffier, chalcedoon, granaat, valkenoog
Vissen	19 februari - 20 maart	turkoois, rozenkwarts, aquamarijn, amethist

Datum aangemaakt
2023/10/24